

Raadsvoorstel

Onderwerp Nota Mantelzorg ‘Van onschatbare waarde’
Steller/telnr. Jelle zwart/Mattie Oostra / Bijlagen 3

Registratienummer 133665-2023
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)
Portefeuillehouder Jongman
Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 6 Jaar 2023
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:
de nota Mantelzorg ‘Van onschatbare waarde’ vast te stellen.

Samenvatting

Deze nota Mantelzorg gaat over hoe we onze mantelzorgers willen waarderen en ondersteunen zodat zij de zorg voor hun naaste kunnen blijven geven, zonder dat dit ten koste gaat van hun eigen welzijn. In ons beleid vormen vier speerpunten de kern van de aandachtspunten voor mantelzorgondersteuning: vinden, versterken, verlichten en verbinden. In de nota beschrijven we wat wij doen om de waardering en ondersteuning van mantelzorgers vorm te geven en hoe we de intensiveringsmiddelen Mantelzorg en rijksmiddelen vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) daarvoor inzetten. We hebben samen met steunpunt Mantelzorg onderzocht op welke manier mantelzorgers in de gemeente Groningen, die intensief zorgen (en overbelast zijn of dreigen te geraken), beter ondersteund kunnen worden middels vervangende zorg. De behoefte van de mantelzorgers staat daarbij centraal. We hebben de aanbevelingen uit dit onderzoek in deze nota verwerkt.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De nota Mantelzorg 'Van Onschatbare Waarde' is een uitwerking van de actielijn mantelzorg uit de nota 'Sociale basis voor elkaar!'. Mantelzorgers zijn van grote waarde in onze samenleving. De druk op de mantelzorgers wordt zwaarder en langduriger en de behoefte aan mantelzorgers neemt in de toekomst toe. Dit is aanleiding om mantelzorgbeleid op te stellen en te anticiperen op deze ontwikkelingen. Om aanspraak te maken op rijksmiddelen vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is het nodig beleid te hebben op mantelzorg.

De gemeente Groningen wil mantelzorgers waarderen en ondersteunen zodat zij de zorg voor hun naaste kunnen blijven geven, zonder dat dit ten koste gaat van hun eigen welzijn. We willen mantelzorgers ondersteunen door middel van maatwerk, waarbij we aansluiten bij de behoeften van de mantelzorger en de zorgvrager. We streven naar een samenleving waarin mantelzorgers worden erkend en gewaardeerd en waarin zij kunnen rekenen op ondersteuning en begrip vanuit hun omgeving.

Kader

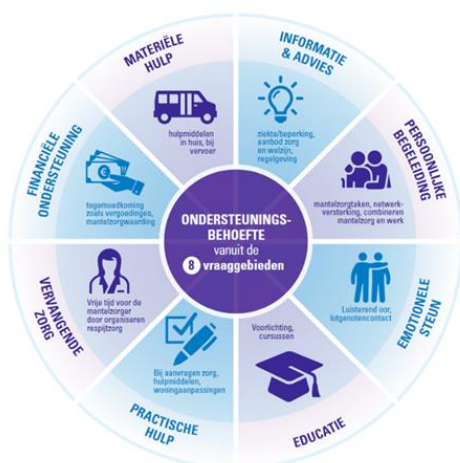
- De nota 'Sociale basis voor elkaar!' 2023-2027
- De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Argumenten en afwegingen

Om onze mantelzorgers te waarderen en ondersteunen zijn er vier speerpunten die het uitgangspunt van ons beleid vormen:

1. Wij moeten onze mantelzorgers vinden. Dat is de voorwaarde om hen te kunnen versterken, verlichten en verbinden.
2. Wij versterken mantelzorgers in hun regie en positie, zowel op het microniveau van individuele mantelzorgers als op het niveau van beleidsbeïnvloeding, zodat de stem van mantelzorgers in ons beleid doorklinkt.
3. Wij verlichten door het organiseren van ondersteuning om ervoor te zorgen dat mantelzorgers de mantelzorgtaken kunnen (blijven) uitvoeren. Verlichten gaat over het in balans zijn van de draaglast en draagkracht van mantelzorgers.
4. Verbinden doen we door het leggen van verbindingen tussen formele en informele zorg en ondersteuning en neemt partners – denk aan zorgaanbieders, mantelzorgondersteuners en vrijwilligersorganisaties – mee in deze manier van (samen)werken.

Voor zowel de vormen van versterken als verlichten geldt, dat wij acht vraaggebieden gebruiken waarop mantelzorgers een ondersteuningsbehoefte kunnen hebben. De vraaggebieden bieden houvast bij het ontwikkelen van ondersteuning voor mantelzorgers. Op basis van de vraaggebieden geven we vorm en uitvoering aan ons beleid.

Onderzoek door ons uitgevoerd over vervangende zorg (Respijtzorg, verlichten)

Het afgelopen jaar hebben we samen met het Steunpunt mantelzorg een onderzoek uitgevoerd naar mantelzorg en vervangende zorg. De aansluiting tussen het aanbod van vervangende zorg en het gebruik ervan sluit niet altijd even

goed aan. Er is onderzocht op welke manier mantelzorgers in de gemeente Groningen die intensief zorgen (en overbelast zijn of dreigen te geraken) beter ondersteund kunnen worden middels vervangende zorg, waarbij de behoefte van de mantelzorgers centraal staat. Op basis van het onderzoek worden verschillende aanbevelingen gedaan. De aanbevelingen richten zich op twee oplossingsrichtingen:

- Het verbeteren van de informatievoorzieningen over de mogelijkheden en toegang tot vervangende zorg. De huidige informatievoorziening is te versnipperd, onduidelijk en onvolledig. Dit gaan we verbeteren.
- Het bevorderen van het gebruik van vervangende zorg.

Er zijn de komende coalitieperiode middelen beschikbaar om de mantelzorgondersteuning te intensiveren. Tevens heeft het rijk vanuit het GALA extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van mantelzorg. We willen deze extra middelen inzetten op bovenstaande aanbevelingen en een deel voor bewonersinitiatieven.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De nota mantelzorg is tot stand gekomen met het Steunpunt Mantelzorg Groningen, de adviesgroep Mantelzorg, de werkgroep project Mantelzorg en Respijtzorg. Veel input hebben de mantelzorgers geleverd, die mee hebben gedaan aan het onderzoek Mantelzorg en Respijtzorg (december 2022) en de inwoners die bevestigd zijn in ons onderzoek Mantelzorg en woonvormen voor mantelzorg (december 2022). Bij het onderzoek naar respijtzorg zijn ook (zorg)professionals, zoals huisartsen, WIJ-medewerkers en mantelzorgmakelaars bevestigd over hun ervaringen in het doorverwijzen naar deze vorm van ondersteuning. Het adviesteam van de landelijke belangenvereniging voor mantelzorgers, MantelzorgNL, heeft geadviseerd in ons onderzoek naar Respijtzorg. De nota hebben wij voorgelegd aan adviesgroep Mantelzorg, Adviesraad Sociaal Domein Groningen (ASDG), de werkgroep Toegankelijkheid en de provinciale belangenvereniging voor mantelzorgers Platform Hattinga Verschure.

Financiële consequenties

Voor het mantelzorgbeleid en jonge mantelzorgers zijn er structurele budgetten. Daarnaast zijn in de periode 2023-2026 incidenteel middelen beschikbaar. Dit zijn intensiveringsmiddelen uit het coalitieakkoord en rijksmiddelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), een specifieke uitkering.

Bedragen x € 1.000

Begroting		2023	2024	2025	2026
Structureel	Mantelzorg Wmo	906	920	952	986
Incidenteel	Mantelzorg (coalitieakkoord)	150	150	150	150
Structureel	Jonge mantelzorgers	49	49	49	49
Incidenteel	GALA	95	95	95	86
Totaal		1.200	1.214	1.246	1.271

Tabel 1. Middelen voor 2023; bij raadsbesluit vastgesteld in de begroting voor 2023

Bedragen x € 1.000

Begroting	2023	2024	2025	2026
Verbeteren van informatievoorzieningen	40	40	25	25
Bewustwordingscampagne onder professionals, om te bevorderen dat zij meer oog hebben voor het voorkomen van overbelasting en vervangende zorg voor mantelzorgers	40	40	0	0
Bewustwordingscampagne onder mantelzorgers m.b.t. de risico's op overbelasting en de mogelijkheid van vervangende zorg bevorderen	40	40	20	0

Gerichte ondersteuning van mantelzorgers			75	86
Mantelzorgmakelaars/ individuele ondersteuning	100	100	100	100
Training 'Het familiegesprek'	15	15	15	15
Bewonersinitiatieven	10	10	10	10
Totaal	245	245	245	236

Tabel 2. Besteding intensiveringsmiddelen uit het coalitieakkoord en rijksmiddelen uit het GALA

Op basis van een evaluatie van de inzet van middelen voor 2023 en 2024 herijken wij de inzet van middelen voor 2025 en 2026.

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

We geven uitvoering aan onze beleidsvoornemens en werken daarnaast aan de doorgaande dialoog. Dit houdt in dat wij als gemeente steeds met mantelzorgers en organisaties in gesprek blijven, samenwerken en afstemmen welke kant we opgaan om de uitdaging rondom mantelzorg vorm te geven en aan te sluiten bij de wensen en behoeften van onze mantelzorgers. We informeren de raad jaarlijks in het tweede kwartaal met een brief over de voortgang.

Lange Termijn Agenda

Ieder 2^e kwartaal van het jaar (vanaf 2024-2026) wordt de raad middels een brief geïnformeerd over de voortgang van ons mantelzorgbeleid.

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koen Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.